

ZUMARRAGA

UDALA

—
ZUMARRAGA

(GIPUZKOA)

Urretxuko udala

GABONETAKO XXXII. IDAZLAN LEHIAKETA

URRETXU eta ZUMARRAGA 2020

ZUMARRAGAKO

UDALA

—
ZUMARRAGA

(GIPUZKOA)

Urretxuko udala

GABONETAKO XXXII. IDAZLAN LEHIAKETA

URRETXU eta ZUMARRAGA 2020

A. Taldea (L.H.ko 3. eta 4. mailakoa)

1. saria: Aitor Núñez Rodríguez
2. saria: Teo Álvarez Artolazabal
3. saria: Malen Telleria Arostegi

Olentzerok inoiz berino lan handiagoa zeukan
urte hartan

Gabonak diru, egonerririk, ez dut ezarita best minutu ere irauten.
Lumtrean Olentzero etorriko da eta familiam Gabon - gaur ospatuko
dugu. Nire amak sukaldem da; alorria pretatzen eta ni nire lagelam,
oso urdurua, lehotik begira. Euria gogeri aru du. Eguraldi, zaker horrek, nola
etorriko da Olentzero?

Ganean, afaldu ondoren, txirriona jotzen duenean Jesus batean atea ireki eta
eskatutako oparia jaso aru dit. Aurten, ordea, eguraldi - giro hau dela eta
Olentzeroren bisitarik gabe geratuko narelaokoa nago. Zer gerta ere,
afaldu berain laster, lehorra noa eta Olentzero ikusten dudam.
Boom! Irugarorriko trumoi hotzak ongiatorria egin dit, tximistaren argiak
gizon baten irudia orakusten didan unean. Sinesterrina. Olentzero da eta
daramatzen opari guztiak orori zarrakia lurrera. Zirku birian noa, laguntzek,
asmoa, eta atariko atea irekitzekoan, pane - panean topatu dit.

Nire laguntza eskaintzen diot eta, leion artean, sukaldematurik
opariak. Benetaren ditugu: bakarra da gizon unean, nori. Elurak bat
izan da. Benetako Olentzero eragutu gaur, bere laguntzailea portan.

Beritu naitz. Hori da gau maxikoa hori!

OLENTZEROKI NOIZ? BAINO
LANTZU DIAGONIAZAN ZUENURTE ARTAN

Duela urte arte Oletzerena mendialdean zegoen, oraindik hilabete
batzuk falta ziren gabonak irateko. Oletzerak etzera bideman
pentsatu zuen:

- D. enbera libre arte dut, zuzatiki ez dut tramankulu bat egiten?
Hurrengo egueran Katarantzen batera joan zen, pizera batzuen bitartean...

Aberriak 21. zen. berkitu zuen bere tramankulu hura eta tramankulu
hura zen izapi txikitraitak bat. Nahi gabe izapi txikitraitak eman zian
eta Oletzerena txikitu egin zuen. D. enbera pila bat egiten zen, pentatzen zen
egin eta dagoeneko hurrengo urtean aparik banatuko ordua zen. I. deis
bat buruzatzen ziren, berria ere bere tamainara itzultzeko ^{probatu} zuen baina
ez zuen fructuatu. Gero beste idia bat buruzatzen ziren. A. stearen
ahara salta egin eta Kili-Kili hasi zen egiten ez ziren, asteroi. Bitartean
abete Kerdak mugituen zirkua eta hurrela astoak itzuten bertan.
Zuen, A. steak eman zion Mari Domingiri:

- Oletzerena naira nire tramankulu hurrekin txikitu egin nair eta erian
ditut hurrela aparik banatu, aparik banatuko dituen nire partean?

- Bai, narkki! eta Mari Domingiri banatu zituen aparik. Baina Mari
Domingi K. eman zion:

- Zeure laguntza ere beharko dut.
- Adas. E. eman zion Oletzerak.

Hurrela Oletzeraren laguntza Mari Domingi aparik banatu zituen.
Hala ere, geldituen ziren, berri izapi handitraitak bat egitea eta hurrengo jardun
ziren hurrengo gabonak arte. A. stearen bertan zuten tramankulu hura
asmaturia eta Oletzerena berria ere bere tamainara errealera itzultzea.

OLENTZERO 2002

2002ko abenduaren 17an Olentzero urte denetan bezala opariak sortzen ari zen, Ezkioko txabola batean . Harri bat ikutu eta ipotx txiki-txiki bat agertu zitzaion eta esan zion:

-Zure botere guztia kendu ditzut orain mendi batera joan behako zara. Harri bat ikutu eta zure botere guztia itzuliko dizut.

-Baina eman pista bat zein mendi den jakiteko ez?-esan zion Olentzerok

- "A" bokal ekin esango dizut mendiaren izena." Aazkarra"!!!! hori da mendiaren izena-erantzun zion ipotxak.

Eta pentxatzen gelditu zen bere txabolan. Minutu batzuk pasatu ondoren ideia bat etorri zitzaion burura." Aizkorri"! eta hurrengo egunean goizeko bostetan jaiki eta Zegama aldera joan zen. Mendia hasi eta piskabatera ipotxa agertu zitzaion eta esan zion:

-Ondo! Hau da mendia!! Baina ez dizut ain erraza jarriko 5 edo 6 Hesi egongo dira eta zuk pasa ahal izateko erronka batzuk egin beharko dituzu. Hau izango da lehenengoa, hesi hau pasatzeko hemendik dagoen giltza bat aurkitu eta hesia ireki.

Olentzero bilatzen asi zen eta harri baten atzean giltza aurkitu zuen hesia ireki eta mendia igotze segitu zuen. Bi hiru ordu pasata beste hesi bat aurkitu zuen Ipotxa agertu zitzaion eta esan zion:

-Beste erronka bat! Begiak itxita joan beharko zara hurrengo hesiraino eta hesia irekiko dizut.

-Jooooo!! Bueno gero botere guzti-guztiak bueltatu beharko dizkidazu eee!!-erantzun zion Olentzerok.

Begietan trapu bat jarri eta begiak bendatuta mendia igotzen jarraitu zuen. zuhaitz eta pertsona batzuekin txokatuta baina, beste hesiraino iritsi zen eta ipotxak esan zion :

-Benga beste erronka bat! Lau hanketan joan behar zara hurrengo hesiraino.

Jendeak oso arraro begiratzen zion, lotxa askorekin baina hurrengo hesira iritxi zen eta ipotxak esan zion:

-Orain, ni zure solbardan joango naiz hurrengo hesiraino. Baina lasai ez dut ezer pixatzen.

Hurrengo hesia gurutzea zen eta atzo esan zion bezela harri bat ikutu eta botere guztia bueltatu zion. Gero ipotxak esan zion:

-Lan asko egin duzula ikusi dudanez, nere boterearekin zure txabolara eramango zaitut

Txabolara eraman eta gero gau eta goiz pasatu zuen opariak sortzen.

Hain nekatuta zegoen, 10 orduko siesta bat bota zu eta. Gabon egunean opari guztiak banatu zituen eta denak pozik geratu zire beraien opariekin

ZUMARRAGA

UDALA

—
ZUMARRAGA

(GIPUZKOA)

Urretxuko udala

GABONETAKO XXXII. IDAZLAN LEHIAKETA

URRETXU eta ZUMARRAGA 2020

B. Taldea (L.H.ko 5. eta 6. mailakoak)

1. **saria:** Danel Sánchez Padrón
2. **saria:** Maialen Arratibel Urkiola
3. **saria:** Markel Hernández Alarcón

Egoera zailetan ere, ez da itxaropena galdu behar.

Bazen behin Jesus izeneko baserritar bat. Jesussek, mundu guztian zehar bidaiatzen eman zituen gaztaroko urteak, eta pertsona ona izateko beharrezko ikasgaiak gordeta ekarri zituen bihotzean: umiltasuna, behar duenari laguntza eskaintzea, fedea eta itxaropena ez galtzen ... Jesus, lainoak ikutzen zituen mendi altu batean bizi zen, berak egindako egurrezko etxetxo batean, hain zuzen. Lainoek, hizkuntza propioa dute, eta beraien kolore eta norabide ezberdinak ikusita, Jesussek edonon gertatzen zen guztia jakiten zuen. Azken hilabeetan gizakien bihotzak iluntzen ari zen notizia batek ez zion lo egiten uzten. Birus arriskutsu bat munduaren jabe egiten ari zen, gaixotasuna, sufrimendua, beldurra... txoko guztietan uzten zuelarik. Agintariak birusari aurre egiteko era guztietako debeku, betebehar ... ezartzen ari zen. Bizitza heriotz bihurtzen zijoan piskanaka.

Gabonak iristear zeuden, eta bere lagun mina zen Olentzerori bisita egitera abiatu zen gure baserritarra.

Ohean sartuta aurkitu zuen Olentzero. Triste. Guztiz etsita.

-Nola demontre banatuko ditut aurten opariak? Jendea beldurtua dago eta beharbada ez dute ni hurbiltzea nahi izango. Birusa kutsatuko diedala pentsatuko dute... - eta Olentzeroaren begiak mallko erraldoiez betetzen ziren.

Jesus, lainoek emandako informazio guztia aztertzen hasi zen. Bapatean, irribar egin eta abiadura bizian Olentzeron etxetik atera zen. Ez zegoen denbora galtzerik.

Eguzkiak eguma agurtu eta ilargia gauari ongietorria ematen ari zen momentuan, Jesus Olentzeroren etxean sartu zen:

-Beldurrik gabe jaitsi ahalko duzu herri guztietara. Ume bakar ere ez da oparirik gabe geldituko. Tori, honek lagunduko zaitu. Olentzerok burua izara azpitik atera eta Jesusek eskuetan, maskarila bat zuela ikusi zuen. Baina maskarila hori berezia zen: lainoz eginda zegoen!!!!

-Jesus, adiskide. Nola eskertuko dizut egiten ari zaren guzti hau?

-Olantzero, Egoera zailetan ere, ez da itxaropema galdu behar. Eta orain, hasi lanean. Haur askoren ilusioa piztuta mantendu behar duzu. Magia bizirik egon dadila beti.

Hala bazan eta ez bazan sar dadila kalabazan eta atera dadila Olentzeron oparietan.

EGOERA ZAIENETAN ERE, EZ DA ITXAROPENA GALDU BEHAR

Udazkenaren itzala gero eta handiagoa zen egun haietan, Euskal Herriko mendi misterioitsu batean, Olentzero, urtero bezala, bere txabola zaharrean zegoen berarentzat izango ziren gabonetako lehenengo gutunen esperoan. Egurrezko xafla zartatuez eginiko txabola hartan, egunak aurrera joan ahala, ez zen gutunik iristen eta egonezinaren inurriek jaten zizkioten barrenak Olentzerori. Urteko egunik garrantzitsuenak iristear zeuden.

Goiz batean, urduritasunaren itolarriak esnatu zuen Olentzero. Ezin zuen horrela jarraitu eta umeak zertan zebiltzan begiratzea erabaki zuen.

-Olentzerotaz nik paso- entzun zion esaten makarra itxura zuen neska bati.

-Baita nik ere, gizon zaharkitu bat besterik ez da- bere ondoan zegoen tatuajedun mutil batek.

Olentzerori mila galderako uholdea erori zitzaion gainera: "Horren zaharkitua al naiz?" "Gazteek ez al naute maite?" "Sare sozialetan sartzen banaiz maiteko al naute?"

Ezin zuen entzundakoa sinetsi. Bere besaulkian eseri eta tristurak harrapatu zuen Olentzero. Begiak lausotu eta bihotzaren belztasunean erorita ezin zuen jostailurik prestatzen jarraitu.

Galtzagorriek egoera ikusirik Olentzerori esan zioten:

- Eta zergatik ez zara "influencer" horietako batean bihurtzen? Zure kanalari "Olentzero`s Live" izena jar diezaiokezu eta Tik Tokeko dantzak egin ditzakezu.

-Ba ez da batere ideia txarra! Denek maite dituzte zuk esandako horiek- erantzun zion Olentzerok.

Olentzerok, besaulkitik altxa, bere mugikorra hartu eta Tik Tok aplikazioa instalatu zuen. Segituan, mota eta adin guztietako jendea ikusi zuen: batzuk dantzan, besteak istorioak kontatzen, esperimentuak egiten... Eta harrigarriena!!! Horrelako gauzak egiteagatik jarraitzaile mordoak zuten!!! Olentzerori erraza iruditu zitzaion; besteek egiten zutena errepikatzea besterik ez zen.

Ordu batzuk beranduago, Olentzeroren dantzen bideoak zeuden Tik Tok-eko txoko guztietan. Gazteen artean ikaragarrizko zalaparta sortu zen, haiek barreak!!!

Orduan, Mari Domingi sartu zen txabolan, trumoiak bezain zaratatsuak ziren garrasiak botaz:

-Baina zer demontre egin duzu Olentzero? Zure bideo pila jasotzen ari naiz!

-Mundialak dira ezta? - berriz Olentzerok.

-Barregarri gelditu zara! Ez al zara konturatu?

Olentzerok pentsakor esan zuen:

-Garrantzitsua izan nahi nuen... baina zelako iskanbila sortu dudan! Gainera, bideoak grabatu arren, inork ez dit gutunik bidali...ez naute maite...

Malko lodiz betetako erreka luzeak marraztu ziren Olentzeroren aurpegian. Bakarrik sentitzen zen, ilusioa galdu ondorengo ezerezaren zulotik irten ezinik.

-Hau konpondu beharra daukagu-esan zion Mari Domingik.

-Aurten, Euskal Herriko ume bakoitzari sekula izan duen jostailurik bereziena oparituko diogu.-erantzun zion Olentzerok.

Bizkor batean, milaka eta milaka jostailu prestatzen hasi ziren. Baina jostailu bakoitzean mezu magiko bat idatzi zuten:

"Izan zaitetz zaren bezalakoa"

Abenduaren 24an, Olentzerok, jostailuak banatzen ari zela, tatuajedun mutil bat bere oparia irekitzen ikusi zuen. Haserako harriduraren ostean, Olentzerori bihotz barrenetik eskainitako irribarrerik goxoena luzatu zion eskuarekin bere tatuai estaltzen zuen bitartean.

Urte hartan Olentzerok inoiz baino opari ederragoa egin zien Euskal Herriko umei; besteak bezalakoa izaten saiatuz gero norberaren izaera gartzelaratzten dugula eta garrantzitsuena, norberak barruan duen dizdira munduan zabaltzea dela ikasi zuten.

MIKEL, EZ GALDU ITXARO- PENA

Behin batean, txorindulari bat zegoen, Mikel deitzen zen. 16 urte zituen, begi txikiak eta urdinak zituen, mutikoa argala zen. Bere jantzi gutxiakoa arriaina zen. Arratzerdik birikletari jotzen zen, bere kiral gutxiakoa txorindulariaria baitzen.

Igande batean, Mikel, birikletarekin mendira entrenatzen joan zen, lasterketa bat zuelako. Kilometro arka egun zituen, baina bere buruari eraman zion:

— Ez da nahikoa! — Entrenatzen jarraitu zuen.

Bi ordu joan ziren. Bapatean bere birikletaren jantzi irarriatu ziren. Alderdi batera joan zen, aldatzen erdian bihurtu eta bat zegoen, eraman zion gelditu. Orduan, iturritik eduki zuen, nazietara eraman. Mikelek pentratu zuen:

— I morek ez mau lagunduko berendik ateratzen, bakarrik mago, eta jantzi artean ez maute ikurika. — Mikel minduta zegoen, bere gogutik atal gehienak odoler leteta zerkian.

Dentzora paratzen zen neurrian, Mikel itxoropena galtzen hari zen, munduta,
pentratzen lasterketa erim iranga zuela egim. Ordu arka para ziren, gero
eta hata gehiago zukan.

Bapatean, urrutitik argi bat gerturatzen ikusi zuen. Mikelek oihu
egim zuen:

— Lagundu, kermen nago, lagundu... — Auto bat gelditu zen.
Autoaren barutik, basevitari bat ateratu zen. Mikelen garraioak entzuten
zirenen. Basevitariak, Mikel eskutik helduta, sarjetatik ateratu eta
basevitariaren autora igo zen.

Basevitariaren eraman zuen. Basevitariak, Mikeli zauriak garbitu eta
sendatu zituen, arropak garbia jarri zion. Tximinioaren ondoan, Mikelek
beroa hartu zuen. Basevitariari kontatu zion gertatutakoa, eta dena
ulertu zuen.

Mikel jatera geratu zen. Jan eta gero, orkestrak eman zituen
basevitariari. Mikel, triste zegoen bere biriketara opurduta zegoelako.
Biriketarik gabe erim zuen lasterketa egim. Basevitariak bere biri-
kleta eman zion:

— E goero zaitelam ere, ez da itxoropena geldu behar. — Eraman zion
basevitariak, Mikeleki itxoropena berresturatu zuen.

Arkeenik, bere burua bueltatu zen. Lasterketan, bigarren postuan geratu
zen, zilarrezko domina eman zuten. Baina buruzko lagun bat
hartu zuen: basevitariak.